

Motion till riksdagen

1989/90:Sk358

av Rolf Dahlberg (m)

Beskattningen av inkomst från
tävlingsverksamheten med hästar

Den stora statliga utredningen om en reformering av inkomstbeskattningen (RINK) behandlade även frågan om beskattningen av inkomst från tävlingsverksamhet med sporthästar. Detta är en fråga som kommer upp till beslut i riksdagen våren 1990.

Dagens skatteregler

I dag får en privatperson ha en till tre sporthästar som ur skattesynpunkt räknas som hobbyverksamhet. Detta betyder att kostnaderna för hästarna inte får dras av i deklarationen men att inkomsterna inte heller behöver deklarerars. För den helt övervägande delen av utövarna av hästsport överstiger kostnaderna inkomsterna av verksamheten. I denna grupp återfinns de flesta amatörer som har en eller ett par hästar som sköts på fritiden.

Ett litet fåtal hästägare har haft turen att få fram en så bra häst att de har fått överskott på sin hobby. I några fall har vinsten varit betydande och har då också uppmärksammats mycket i press och övriga massmedia. RINK beräknade att 100-200 miljoner kronor undandragits från skatt av dessa lyckliga hästägare. Redovisningen är helt orimlig. Totalt betalades det ut 319 miljoner kronor i prispengar under 1988 varav 35-40 procent gick till hobbyhästägare. Mer än 90 procent av dessa hade större kostnader än inkomsterna av prispengar. Av resterande utövare har utan tvekan de flesta på ett riktigt sätt följt gällande lagbestämmelser och därför varit berättigade att slippa betala skatt för sina prispengar. Ett litet fåtal kan naturligtvis ha manipulerat med ägaruppgifter för att slippa skatt på en häst som egentligen skulle ha ingått i rörelse, men detta kan inte röra sig om totalt mer än någon miljon kronor.

I stället har staten sluppit att få minskade skatteintäkter genom att huvudparten av dessa hobbyhästägare inte fått göra avdrag för sina stora underskott. Att det här rör sig om mycket stora summor visar följande fakta.

I professionell träning finns 8 000 hästar som kostar mellan 4 000 och 5 000 kronor per månad/häst. Lågt räknat är årskostnaden för hästägarna för dessa hästar 400 miljoner kronor. Amatörtränarna har i dag 12 000 hästar som beräknas kosta dem 1 500 kronor per häst/månad. Eget arbete är då ej inräknat. Kostnaden avser foder, stall, material, veterinärkostnader och transporter. Årskostnad totalt 216 miljoner kronor. Detta är alltså rena driftkostnaderna för hästarna. Till detta kommer så investeringskostnaderna som varie-

rar mycket från häst till häst. Om man räknar med att en häst i genomsnitt kostar 50 000 kronor och beräknas kunna tävla i tre till fyra år är det under alla omständigheter rimligt att räkna en avskrivning på 10 000 kronor/år. För 20 000 hästar blir då avskrivningskostnaden 200 miljoner kronor.

Årskostnaden totalt för de 20 000 tävlingshästarna blir då över 800 miljoner kronor (400 mkr + 216 mkr + 200 mkr). Detta skall jämföras med de cirka 300 miljoner i prispengar som hästägarna har att tävla om.

Skulle all tävlingsverksamhet ha drivits som rörelse skulle staten som synes ha förlorat stora belopp genom alla underskottsavdrag.

Även om det nuvarande systemet med uppdelning i ägarkategorierna rörelsedrivande och hobbyägare inte gett en fullständig rättvisa inom hela gruppen hästägare, har staten inte förlorat på systemet. För de många små hästägarna har det dessutom varit enkelt. Man har inte behövt starta ett företag för att kunna driva sin hobby. Man har oftast med glatt mod tagit sina förluster, eftersom trav- och galoppverksamheten givit dem mycken annan sümilans än rent ekonomiskt utbyte. Skulle alla dessa amatörer ha tvingats överföra sin hobbyverksamhet till affärsrörelse skulle mycket av den idealitet som utmärker dessa människor försvunnit.

RINK:s skatteförslag

RINK:s förslag till ny beskattning av inkomster från tävlingsverksamhet med hästar innebär i korthet följande:

Man behåller uppdelningen på ägarkategorier – rörelsedrivande respektive hobbyverksamma hästägare. Men det skall bli svårare att få driva verksamheten i rörelse genom att man vill höja gränsen för näringsverksamhet. Skattefriheten för hobbyhästägarna skall försvinna på inkomstsidan, genom att inkomsterna skall beskattas under inkomstslaget "tjänst".

RINK:s förslag om beskattningen av inkomster från tävlingsverksamhet med hästar är totalt oacceptabelt och skulle, om det genomfördes, medföra en snabb avveckling av hela trav- och galoppporten i vårt land. Anledning till att utredningen i denna del kommit fram till ett fullständigt orimligt förslag, måste bero på att man inte har haft tillräcklig kunskap om de förhållanden som råder för olika hästägare.

Svenska Travsportens Centralförbund, Svenska Galoppportens Centralförbund och AB Trav och Galopp har i sitt gemensamma remissyttrande över RINK:s förslag i denna del beskrivit konsekvenserna av förslaget på följande sätt:

De hästägare som klassas som hobbyhästägare skulle komma i en helt omöjlig situation. I inkomstslaget tjänst gäller kontantprincipen, vilket innebär att endast kostnader som belöper sig på inkomståret får dras av. Detta blir ohållbart inom trav- och galoppporten, där man normalt köper en unghäst som är 1,5 år eller yngre. Den köpta travhästen är sedan oftast i professionell träning under minst 2 år innan den har förutsättningar att starta sin tävlingskarriär, galopphästen något kortare tid. Detta betyder att huvuddelen av kostnaderna kommer tidigt, innan intäkterna erhålls. Under hästens tävlingskarriär varierar intjänade prispengar högst avsevärt över tiden och har inget naturligt samband med när huvuddelen av kostnaderna uppkommit. Förhoppningen om kommande vinster är en väsentlig del av motivationen

för att äga en häst. Enligt utredningens förslag skulle intäkterna på grund av beskattningen kraftigt minskas, medan större delen av kostnaderna ej skulle få dras av. Motivationen att äga en häst kommer därmed drastiskt att minska. Vidare innebär RINK:s förslag att två hobbyhästägare skulle beskattas olika trots att deras hästar kostat och tjänat exakt lika under samma tidsrymd. Förslaget har sålunda en inbyggd orättvisa inte bara mellan rörelse- och hobbyhästägare utan även mellan hobbyhästägare inbördes.

Om man åter kopplar RINK:s förslag till förslaget om reformerad mervärdesskatt framstår förhållandena för hobbyhästägaren ännu omöjligare. Förutom de inkomstskattemässiga orättvisorna skulle de drabbas av kostnadshöjning för träningsavgifterna med 15-20 procent för den föreslagna nya mervärdesskatt som de till skillnad från rörelsehästägaren ej kan lyfta av.

Beskattningen efter 1990

Svenska Travsportens Centralförbund, Svenska Galoppsportens Centralförbund och AB Trav och Galopp har i sitt remissyttrande förespråkat följande alternativa lösning.

Det finns en väg bort från den risksituation, som ett genomförande av RINK-utredningens förslag skulle innebära. Vi syftar på den alternativa lösningen som presenteras i avsnittet "34.3.4 Slopande av rekvisitet vinstsyfte". Om man anammar detta förslag och samtidigt väljer att alltid låta trav- och galoppsport utgöra en egen förvärvskälla, får man enligt den s.k. Carry forward-principen garantier för att uppkommande underskott blir kvittningsbara endast mot överskott inom samma verksamhet, som kan uppkomma under efterföljande år. Det saknas dock, enligt vår mening, anledning att utesluta en sådan verksamhet från rätten att vid nedläggning utnyttja en definitiv förlust mot annan inkomst. Värdet därav är inte så stort, att det förleder någon att starta en trav- och galoppsportsverksamhet enbart i syfte att vinna en avdragsrätt vid verksamhetens upphörande.

Att trav- och galoppsporten involveras i mervärdesskattesystemet förefaller naturligt. Att den vinst en häst genererar blir skattepliktig är en tänkbar möjlighet. Men för att ovanstående förändringar skall vara praktiskt genomförbara krävs

- att via ett sänkt rörelsebegrepp göra alla trav- och galopphästägare generellt skattskyldiga och samtidigt göra trav- och galoppsporten till egen förvärvskälla inom inkomstlaget näringsverksamhet,
- att, som ett självklart rättvisekrav, ackumulerade förluster inom förvärvskällan får avräknas mot uppkomna vinster.

Med ovanstående lösning blir hobbyhästägarens vinster föremål för beskattning och förluster ej kvittningsbara mot inkomst från annan näringsverksamhet. Automatiskt löses också bristen i konkurrensneutralitet vid mervärdesskattning. Man undviker även konstruktioner där via olika bolagsbildningar hobbyhästen förvandlas till rörelse.

Detta förslag är naturligtvis en tänkbar lösning men har vissa svagheter. Alla små amatörhästägare skulle bli tvungna att registrera sig som rörelseidkare med allt vad detta innebär av pappersexercis. Inregistrering av firma, bokföring, revision, momsregistrering, arbetsgivaravgifter, momsdeklaration, rörelsedeklaration m.m. är exempel på uppgifter som för flertalet av

dessa människor är helt främmande arbetsuppgifter, och som säkert måste köpas av utomstående konsulter. För den som på sin fritid sköter en hobbyhäst kommer detta att upplevas som omöjligt att klara av. I många fall blir resultatet att verksamheten upphör.

Som tidigare framhållits går de flesta tävlingshästarna med förlust för sina ägare. Skatteutfallet för staten skulle med förslaget ge ett betydligt sämre utfall än med dagens regler.

Behåll nuvarande skatteregler

Även om nuvarande skatteregler inte alltid har givit total rättvisa har de genom sin enkelhet fungerat bra. De få fall av missbruk som förekommit bör kunna stävjas genom kontroll av överflyttning av hästar från rörelse till hobbyägare. Det problem som då kvarstår är hur den nya momsen på träningsavgifterna skall lösas. Denna fråga bör studeras närmare, men torde inte vara omöjlig att lösa.

Något om hästsportens allmänna betydelse

1989 fick staten in 563 miljoner kronor i direkt skatt från totalisatorverksamheten i landet. Över 10 000 människor har sin utkomst på sporten och betalar inkomstskatt till stat, kommun och landsting. Hästarna förbrukar jordbruksprodukter för över en miljard kronor om året vilket ger staten stora momsintäkter. ATG avsätter stora summor årligen till utbildning, forskning och veterinärkliniker runt om i landet. Hästsporten har också genom åren tillfört idrottsrörelsen stora summor, som annars kanske staten hade måst tillhandahålla.

Travsporten har stor betydelse för Sveriges glesbygder och då kanske främst i Norrland och Bergslagen. Tusentals små nedläggningshotade jordbruk är i dag bebodda och odlas tack vare att de används av hobbyhästägare. ATG stöder årligen Norrlandsbanorna med "lokaliseringstöd" i storleksordningen 30–40 miljoner kronor.

Totalt finns det i vårt land cirka 156 000 hästar. 20 000 kan hänföras till kategorin arbetshästar. Resterande är sporthästar såsom rid-, trav- och galopphästar. Travhästarnas totala antal ligger runt 50 000 och galopphästarna utgör cirka 3 500.

En viktig del av verksamheten är uppfödningen av hästar. Sverige är i dag mycket framstående inom hästaveln. Cirka 5 000 uppfödare har över 10 000 ston för avelsverksamhet, vilka producerar 6 000 levande föl om året. Avelsverksamheten är besvärlig och nyckfull. Den kräver stort hästkunnande och stora arbetsinsatser för att bli framgångsrik. Många har svårt att få lönsamhet på sin verksamhet. Under senare år har dock Sverige börjat att exportera en hel del föl och unghästar till utlandet, i takt med att vårt avelsmaterial kvalitativt har höjts genom import av utländska ston och hingstar.

Även för uppfödarna skulle RINK:s förslag vara ett dråpslag. Efterfrågan på hästar skulle drastiskt minska och därmed skulle priserna rasa. En stor del av verksamheten skulle tvingas läggas ner.

Hemställan

Mot. 1989/90

Sk358

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den framtida beskattningen av inkomster från tävlingsverksamhet med trav- och galopphästar.

Stockholm den 24 januari 1990

Rolf Dahlberg (m)